

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił po rozpoznaniu wniosku z dnia 10 kwietnia 2019 r. **A. L. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy**, w związku z tym, że na mocy orzeczenia Komisji Lekarskiej ubezpieczona została uznana za częściowo niezdolną do pracy, na wymagane 4 lata okresów składkowych i nieskładkowych udowodniła 1 rok, 3 miesiące, i 4 dni okresów składkowych oraz 2 lata 4 miesiące i 1 dzień okresów nieskładkowych, które zostały ograniczone do 1/3 udowodnionych okresów składkowych i przyjęte w wymiarze 5 miesięcy i 2 dni, a ogółem staż ubezpieczeniowy wynosi 1 rok 8 miesięcy i 6 dni okresów składkowych.

/decyzja – k. 47 akt ZUS/

W dniu 5 sierpnia 2019 r. ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, iż jest całkowicie niezdolna do pracy, niezdolność do pracy pojawiła się w 2006 r, zatem przed ukończeniem 20 roku życia, zatem winna udokumentować co najmniej rok okresów składkowych i nieskładkowych, ewentualnie podniosła możliwość zastosowania art. 58 ust. 3. Wniosła o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 37/

Decyzją z dnia 10 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 10 kwietnia 2019 r. odmówił **A. L. prawa do renty socjalnej**. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że Komisja Lekarska orzeczeniem z dnia 5 lipca 2019 r. ustaliła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

/decyzja - k. 27 akt ZUS/

Odwołanie od tej decyzji w dniu 5 sierpnia 2019 roku wniosła ubezpieczona podnosząc, że organ rentowy bezpodstawnie odmówił jej prawa do renty socjalnej z uwagi na rodzaj schorzeń, na który cierpi. Wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/ odwołanie k. 3 akt VIII U 3921/19/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 36 akt VIII U 3921/19/

Postanowieniem z dnia 10.09.2019 r sprawy z obu odwołań zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

/postanowienie – k. 39 akt VIII U 3921/19/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. L. ma 28 lat, ukończyła LO z maturą, prowadzi działalność gospodarczą jako artysta plastyk. Ubezpieczona ukończyła szkołę średnią w dniu 31.08.2011 r. Pierwszym okresem ubezpieczenia był okres od 1.03.2013 r.

/okoliczność bezsporna – wywiad zawodowy – dok. Lek. Akta ZUS, karta przebiegu zatrudnienia – k. 45 - 46/

Wnioskodawczyni w dniu 10 kwietnia 2019 r. złożyła wniosek o ustalenie prawa do **renty z tytułu niezdolności do pracy**.

/wniosek – k. 1-2 akt ZUS/

Lekarz Orzecznik orzeczeniem z dnia 3 czerwca 2019 r. ustalił, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 31.07.2020 r, a niezdolność ta powstała w dniu 11.02.2019 roku.

/opinia lekarska – k. 15 akt ZUS/

Ubezpieczona złożyła sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS.

/okoliczność bezsporna/

Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 lipca 2019 r. ustaliła, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 31.07.2020 r, a niezdolność ta powstała w dniu 11.02.2019 roku.

/opinia – k. 25 akt ZUS//

Wnioskodawczyni w dniu 10 kwietnia 2019 r. złożyła wniosek o ustalenie prawa do **renty socjalnej**.

/wniosek – k. 1 akt ZUS dot. Renty socjalnej/

Lekarz Orzecznik orzeczeniem z dnia 3 czerwca 2019 r. ustalił, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

/opinia lekarska – k. 11 akt ZUS/

Ubezpieczona złożyła sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS.

/okoliczność bezsporna//

Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 lipca 2019 r. ustaliła, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

/opinia – k. 17 akt ZUS//

Ubezpieczona posiada łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 1 rok 8 miesięcy i 6 dni okresów składkowych. / po ograniczeniu okresów składkowych do 1/3 okresów składkowych/. Miała przerwy w okresach składkowych i nieskładkowych powyżej 6 miesięcy.

/okoliczność bezsporna – karta przebiegu zatrudnienia – k. 45 akt ZUS/

W konsekwencji zaskarżonymi decyzjami z dnia 10 lipca 2019 r. odmówiono ubezpieczonej prawa do renty socjalnej oraz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/decyzje – w aktach ZUS/

Z punktu widzenia neurologa u ubezpieczonej rozpoznano zespół (...), czyli nadmierną wiotkość stawów (nie dotyczy bezpośrednio układu nerwowego, objawów jest dużo – dotyczy stawów, skóry, serca, kręgosłupa), niestabilność odcinka szyjnego kręgosłupa do leczenia operacyjnego.

Nie stwierdza się niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej.

Jest leczona głównie przez ortopedę i poddawana często rehabilitacji. Przebyła 5 operacji stawów biodrowych i operację artroskopową stawu barkowego lewego. U wnioskodawczyni główne problemy dotyczą układu ruchu, a

nie obwodowego czy ośrodkowego układu nerwowego. Chód kaczkowy nie jest charakterystyczny dla chorób neurologicznych.

Poziom kwalifikacji badanej jest wysoki i nie musi ona wykonywać ciężkiej pracy fizycznej, która ze względu na dolegliwości jest przeciwwskazana. Na rynku pracy wnioskodawczyni jest osobą niepełnosprawną, ale zdolną do wykonywania pracy zarobkowej w myśl ustawy o rentach i emeryturach.

/pisemna opinia biegłego neurologa – k. 59 -61, opinia uzupełniająca – k. 116 – 117//

Z punktu widzenia internisty rozpoznano u ubezpieczonej nadciśnienie tętnicze dobrze kontrolowane lekami bez powikłań, przebyte w 2018 r nadżerkowe zapalenie przełyku i żołądka, zapalenie jelita grubego o nieustalonej etiologii oraz negatywną diagnostykę w kierunku choroby L. – C. bez dokumentacji medycznej, a także zespół (...), stan po kilku zabiegach artroskopowych stawów biodrowych i barkowych. Nie stwierdza się internistycznych przyczyn niezdolności do pracy.

Nie była nigdy hospitalizowana z przyczyn internistycznych, nie stwierdza się objawów niewydolności krążenia, nie stwierdza się objawów niewydolności oddechowej, nie stwierdza się istotnych odchyżeń w badaniu fizykalnym jamy brzusznej, a przebyte w 2018 r choroby gastrologiczne nie pozostawiły trwałych następstw w postaci np. upośledzenia stanu odżywienia.

Stopień zaawansowania rozpoznawanych chorób wewnętrznych jest niewielki i pozwala na stwierdzenie, że nie są one przyczyną niezdolności do dotychczas wykonywanej pracy. Wnioskodawczyni nie przedstawiła wyników badań wskazujących na jakąkolwiek chorobę z zakresu chorób wewnętrznych.

Zespół (...) jest chorobą genetyczną bardzo rzadko występującą i dotyczy zaburzeń tkanki łącznej. W tego typu zespole może dojść do zmiany układu naczyniowego (pęknięcie ścian tętnic, wylewy krwawe, wiotkość skóry) i krążeniowego (wypadanie zastawki dwudzielnej serca).

U ubezpieczonej nie stwierdza się objawów skazy naczyniowej i zmian słuchowych w sercu, a rozpoznane choroby internistyczne nie mają wpływu na zdolność do dotychczas wykonywanej pracy. Nadciśnienie tętnicze unormowało się po leczeniu i w związku z tym rokowanie co do dalszego przebiegu choroby jest dobre. Brak dokumentacji medycznej z diagnostyki gastrologicznej nie pozwala na wyciąganie wniosków co do dalszego przebiegu chorób przewodu pokarmowego.

/pisemna opinia biegłego internisty – k. 65 – 66, opinia uzupełniająca – k. 113 - 114/

Z punktu widzenia ortopedy u ubezpieczonej rozpoznano zespół (...), stan po leczeniu operacyjnym bioder „strzelających”, stan po leczeniu operacyjnym uszkodzonego obrębka stawowego barku lewego (luty 2019), stan po urazie barku lewego w dniu 1.01.2020 r.

Z tego powodu wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy i niezdolność ta powstała w dniu 11.02.2019 r /data zabiegu operacyjnego,/ ma ona charakter czasowy do dnia 31 lipca 2020 r. Ze względu na świeży uraz barku lewego biegły nie miał możliwości badania tego stawu, dlatego też przyjął decyzję zawartą w opinii KL z dnia 5.07.2019 r.

Schorzenie zasadnicze tj. zespół (...) nie powoduje częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji – artysta grafik. W wyniku badania narządów ruchu nie stwierdzono upośledzenia funkcji narządu ruchu w stopniu dającym podstawę do orzeczenia długotrwałej częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Wnioskodawczyni obecnie prowadzi działalność gospodarczą w zakresie posiadanych kwalifikacji- artysta grafik, a w przeszłości przy tym schorzeniu pracowała jako kelner – barman. Stopień zmian widocznych na zdjęciach rtg nie zawsze musi być związany z upośledzeniem funkcji kręgosłupa w stopniu powodującym niezdolność do pracy. Chód wspomagany laską może być sprawny, w czasie badania ubezpieczona samodzielnie się rozebrała i ubrała.

O niezdolności do pracy nie świadczą jednostki chorobowe na które cierpi, może o tym świadczyć jedynie stopień upośledzenia funkcji narządu ruchu. Wyniki badań diagnostycznych same w sobie nie powodują niezdolności do pracy, dopiero, jeżeli znajdują potwierdzenie w stanie klinicznym, mogą być podstawą do orzeczenia niezdolności do pracy.

/pisemna opinia biegłego ortopedy –k. 82 – 85, opinia uzupełniająca – k. 138 -139, k. 213 - 214/

Wnioskodawczyni podczas badania przez lekarza medycyny pracy zgłaszała wiele dolegliwości, jednak zarówno dokumentacja medyczna jak i obiektywne badanie przedmiotowe nie potwierdzało w znacznym stopniu tych skarg, dolegliwości zgłaszanych ograniczeń czy niesprawności. Nie ma podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia w tym również z powodu schorzeń powstałych przed ukończeniem 18 roku życia albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Wnioskodawczyni biorąc po uwagę holistycznie stopień naruszenia sprawności organizmu w zakresie wszystkich schorzeń somatycznych oraz dolegliwości nie była w dacie wydania decyzji w lipcu 2020 r całkowicie niezdolna do pracy, obecnie również nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Biegły uwzględnił kwestię bólu, który towarzyszy uszkodzeniom stawu. Biegły przeprowadził badanie pod kątem wskazywanych przez ubezpieczoną dolegliwości – pod kątem choroby podstawowej.

Wnioskodawczyni jest okresowo, częściowo niezdolna do pracy od 11.02. 2019 r do końca 2020 r.

/opinia biegłego specjalisty z zakresu medycyny pracy – k. 176 – 183, opinia uzupełniająca – k. 224 - 226/

Sąd dokonał następującej oceny materiału dowodowego:

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o załączone akta organu rentowego, dokumentację lekarską oraz opinie biegłych.

Czyniąc ustalenia w sprawie Sąd oparł się na opiniach biegłych neurologa, ortopedy, internisty oraz z zakresu medycyny pracy.

Sąd uznał, że sporządzone opinie są wiarygodne, gdyż sporządzone zostały przez biegłych o specjalnościach właściwych z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawczyni, w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i bezpośrednio badanie odwołującej się. Biegli w sposób wyczerpujący określili schorzenia, jakie występują u ubezpieczonej i ocenili ich znaczenie dla jej zdolności do pracy, z powodu naruszenia sprawności organizmu które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia lub też w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej, odnosząc swą ocenę do wieku, wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i indywidualnych predyspozycji psychofizycznych.

Wszyscy biegli byli zgodni co do tego, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Część biegłych nie stwierdziła w ogóle niezdolności do pracy.

Wszystkie opinie biegłych były kwestionowane przez ubezpieczoną. Jednakże biegli ustosunkowali się szczegółowo do podniesionych zarzutów.

Wskazać należy, iż zarzuty wnioskodawczyni w stosunku do opinii biegłych stanowią jedynie polemikę z wnioskami końcowymi wynikającymi z tych opinii i nie mogą odnieść skutku tylko z tego powodu, że strona powodowa jest niezadowolona z treści sporządzonych w niniejszej sprawie opinii przez biegłych sądowych. Pisemne opinie biegłych zdaniem Sądu Okręgowego zostały sporządzone zgodnie z niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot i w sposób wyczerpujący wyjaśniają wszystkie wątpliwości w przedmiocie w jakim biegli wypowiedzieli się w swoich opiniach.

Podkreślić należy, że opinie w/w biegłych są rzetelne, obiektywne i jasne, w sposób przejrzysty i wyczerpujący opisują stan zdrowia wnioskodawczyni, a przy tym biegli w sposób niezwykle szczegółowy, bardzo dokładny, odnieśli się

w pisemnych motywach opinii zarówno do dostępnej dokumentacji medycznej wnioskodawczyni, jak i do wyników bezpośredniego badania skarżącej jakie przeprowadzili, skrupulatnie odpowiedzieli też na zarzuty podniesione przez pełnomocnika wnioskodawczyni.

Sąd pominął dalsze wnioski strony odwołującej z uwagi na to, iż bądź były nieprzydatne do wykazania danego faktu bądź zmierzały do przedłużenia postępowania, a mianowicie o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka i strony na okoliczność stanu zdrowia ubezpieczonej, oraz w zakresie dalszych dowodów z opinii biegłych - wspólna opinia biegłych ortopedy, neurologa i internisty, opinia biegłego genetyka.

Podkreślić należy, iż żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (wyrok SN z 1999-10-20 II UKN 158/99 OSNAPiUS 2001/2/51).

Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę, i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (wyr. SN z 19.3.1997 r., II UKN 45/97, OSNP 1998, Nr 1, poz. 24). Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza podlegająca kontroli instancyjnej ocena, czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (wyr. SN z 25.9.1997 r., II UKN 271/97, OSNP 1998, Nr 14, poz. 430). Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy, gdy przeprowadzona już opinia zawiera istotne luki, jest niekompletna, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona ekspertyza nie pozwala organowi orzekającemu zweryfikować zawartego w niej rozumowania co do trafności wniosków końcowych. /I CSK 277/18 - postanowienie SN - Izba Cywilna z dnia 11-10-2018/. Natomiast ocena strony niezadowolonej z opinii biegłych nie usprawiedliwia zarzutu naruszenia art. 290 KPC. /III AUa 716/13 - wyrok SA Szczecin z dnia 27-02-2014/ Przy czym co jest znamienne Sąd nie jest związany wskazaniem stron, zarówno co do liczby biegłych, jak i ich wyboru. Sąd nie jest związany wnioskami stron i może dokonać wyboru osoby niewskazanej przez strony. Może również wybrać osobę, przeciwko wyborowi której strona się sprzeciwiła (wyr. SN z 20.1.2015 r., V CSK 254/14, L.).

Wskazać należy, że dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna. Na gruncie rozpoznawanej sprawy poza twierdzeniami samej strony nie zostały przedstawione żadne merytorycznie zarzuty, które poddawałyby w wątpliwość rzetelność wniosków biegłych a informacje uzyskane od nich w procesie były wystarczające dla merytorycznego orzekania.

W sprawie nie wykazano też, że z uwagi na istotne braki w materiale dowodowym nie pozwalające na ocenę kwestii spornej czy występujące nie dając się usunąć w żaden sposób sprzeczności, zachodziła potrzeba przeprowadzenia dowodu z opinii innych biegłych. Nadto z żadnej z opinii nie wynikała konieczność dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych.

W myśl art. 235² § 1 kt 3 i 5 kpc Sąd może w szczególności pominąć dowód: nieprzydatny do wykazania danego faktu czy zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania.

Z uwagi na fakt iż materiał sprawy był wystarczający dla wydania rozstrzygnięcia wnioski te nie mogły zostać uwzględnione. W miejsce wspólnej opinii biegłych Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, który kompleksowo odniósł się do schorzeń ubezpieczonej, zapoznając się z dotychczas sporządzanymi opiniami, zatem sporządzenie kolejnej opinii zmierzało jedynie do przedłużenia postępowania. Podobnie, jak dowód z opinii biegłego genetyka, bowiem żaden z biegłych nie zaprzeczył, by ubezpieczona cierpiała na schorzenie o podłożu genetycznym, opisywali jego charakterystyczne objawy, odnosząc je konkretnie do ubezpieczonej, przyjmując, iż aktualny stan zdrowia uzasadnia co najwyżej częściową, czasową niezdolność do pracy.

Z kolei wniosek o przeprowadzenie dowodu z osobowych źródeł dowodowych na okoliczność stanu zdrowia ubezpieczonej oraz daty powstania niezdolności do pracy był nieprzydatny do wykazania tego faktu, albowiem

okoliczności te wymagają wiadomości specjalnych oraz muszą być wykazywane w sposób obiektywny. Wobec tego, że biegłym może być jedynie osoba, która posiada wiadomości specjalne potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego, do zakwestionowania jej stanowiska posłużyć nie może opinia innej osoby nie posiadającej wiedzy w tym zakresie.

Dowód z opinii biegłego w postępowaniu sądowym jest jedyną drogą pozyskania koniecznych do rozstrzygnięcia wiadomości specjalnych i nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową (np. przesłuchaniem świadka lub eksperymentem sądowym bez udziału biegłego, dokumentacją medyczną pochodzącą od lekarzy prowadzących ani też orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS lub orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS), zaś sąd orzekający nie jest uprawniony do samodzielnego (bez oparcia się na opinii właściwych biegłych) ustalania okoliczności, dla których wyjaśnienia wymagane jest posiadanie wiadomości specjalnych (do których należy w szczególności wiedza z zakresu medycyny)/ tak wyrok SA w Poznaniu z dnia 25 stycznia 2017 r. ,III AUa 552/16 LEX nr 2265713/.

Tym samym wskazane osobowe źródła dowodowe nie mogły podważyć opinii biegłych i jako niemiarodajne a co za tym idzie zbędne w postępowaniu, również musiały zostać pominięte.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania wnioskodawczynie nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1455) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej,

przy czym osobie, która spełnia powyższe warunki przysługuje renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała albo renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa, która przysługuje przez okres wskazany w decyzji jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Z kolei w myśl art. 5 cyt. ustawy ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Natomiast w myśl art. 15 ust. 1 tej ustawy w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio: art. 12-14, art. 61, art. 78-81, art. 93 ust. 2, art. 98, art. 100 ust. 1 i 2, art. 101, art. 102 ust. 1, art. 104 ust. 4, art. 107, art. 114, art. 116 ust. 1b i 2, art. 118 ust. 1-5, art. 119 ust. 1, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 126, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 1, art. 133-135, art. 136a i art. 138-144 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy wydane na podstawie art. 128a tej ustawy;

Zgodnie z treścią art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z dokonanych ustaleń wynika, że wnioskodawczynie aktualnie nie spełniają podstawowego warunku, od którego uzależnia się przyznanie prawa do renty socjalnej.

W świetle poczynionych ustaleń stwierdzić bowiem należy, że wnioskodawczyni nie została uznana przez biegłych za osobę o takim stopniu naruszenia sprawności organizmu powstałym w warunkach określonym art. 4 ustawy o rencie socjalnej, które powodowałyby jej całkowitą niezdolność do pracy, co jednoznacznie koreluje w pełni z opinią komisji lekarskiej ZUS.

W ocenie Sądu zarzuty ubezpieczonej podniesione w pismach procesowych dotyczące opinii biegłych w żaden sposób nie podważają ustaleń poczynionych przez Sąd w oparciu o te opinie biegłych. W związku z zgłoszonymi, przez wnioskodawczynię wątpliwościami Sąd dopuścił dowód z pisemnych uzupełniających opinii tych biegłych.

Z poczynionych ustaleń wynika, że z punktu widzenia neurologa u ubezpieczonej rozpoznano zespół (...), czyli nadmierną wiotkość stawów (nie dotyczy bezpośrednio układu nerwowego, objawów jest dużo – dotyczy stawów, skóry, serca, kręgosłupa), niestabilność odcinka szyjnego kręgosłupa do leczenia operacyjnego.

Nie stwierdza się niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej.

Jest leczona głównie przez ortopedę i poddawana często rehabilitacji. Przebyła 5 operacji stawów biodrowych i operację artroskopową stawu barkowego lewego. U wnioskodawczyni główne problemy dotyczą układu ruchu, a nie obwodowego czy ośrodkowego układu nerwowego. Chód kaczkowaty nie jest charakterystyczny dla chorób neurologicznych.

Poziom kwalifikacji badanej jest wysoki i nie musi ona wykonywać ciężkiej pracy fizycznej, która ze względu na dolegliwości jest przeciwwskazana. Na rynku pracy wnioskodawczyni jest osobą niepełnosprawną, ale zdolną do wykonywania pracy zarobkowej w myśl ustawy o rentach i emeryturach.

Z punktu widzenia internisty rozpoznano u ubezpieczonej nadciśnienie tętnicze dobrze kontrolowane lekami bez powikłań, przebyte w 2018 r. nadżerkowe zapalenie przełyku i żołądka, zapalenie jelita grubego o nieustalonej etiologii oraz negatywną diagnostykę w kierunku choroby L. – C. bez dokumentacji medycznej, a także zespół (...), stan po kilku zabiegach artroskopowych stawów biodrowych i barkowych. Nie stwierdza się internistycznych przyczyn niezdolności do pracy.

Nie była nigdy hospitalizowana z przyczyn internistycznych, nie stwierdza się objawów niewydolności krążenia, nie stwierdza się objawów niewydolności oddechowej, nie stwierdza się istotnych odchyłeń w badaniu fizykalnym jamy brzusznej, a przebyte w 2018 r. choroby gastrologiczne nie pozostawiły trwałych następstw w postaci np. upośledzenia stanu odżywienia.

Stopień zaawansowania rozpoznawanych chorób wewnętrznych jest niewielki i pozwala na stwierdzenie, że nie są one przyczyną niezdolności do dotychczas wykonywanej pracy. Wnioskodawczyni nie przedstawiła wyników badań wskazujących na jakąkolwiek chorobę z zakresu chorób wewnętrznych.

Zespół (...) jest chorobą genetyczną bardzo rzadko występującą i dotyczy zaburzeń tkanki łącznej. W tego typu zespole może dojść do zmiany układu naczyniowego (pęknięcie ścian tętnic, wylewy krwawe, wiotkość skóry) i krążeniowego (wypadanie zastawki dwudzielnej serca).

U ubezpieczonej nie stwierdza się objawów skazy naczyniowej i zmian słuchowych w sercu, a rozpoznane choroby internistyczne nie mają wpływu na zdolność do dotychczas wykonywanej pracy. Nadciśnienie tętnicze unormowało się po leczeniu i w związku z tym rokowanie co do dalszego przebiegu choroby jest dobre. Brak dokumentacji medycznej z diagnostyki gastrologicznej nie pozwala na wyciąganie wniosków co do dalszego przebiegu chorób przewodu pokarmowego.

Z punktu widzenia ortopedy u ubezpieczonej rozpoznano zespół (...), stan po leczeniu operacyjnym bioder „strzelających”, stan po leczeniu operacyjnym uszkodzonego obrębka stawowego barku lewego (luty 2019), stan po urazie barku lewego w dniu 1.01.2020 r.

Z tego powodu wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy i niezdolność ta powstała w dniu 11.02.2019 r /data zabiegu operacyjnego,/ ma ona charakter czasowy do dnia 31 lipca 2020 r. Ze względu na świeży uraz barku lewego biegły nie miał możliwości badania tego stawu, dlatego też przyjął decyzję zawartą w opinii KL z dnia 5.07.2019 r.

Schorzenie zasadnicze tj. zespół (...) nie powoduje częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji – artysta grafik. W wyniku badania narządów ruchu nie stwierdzono upośledzenia funkcji narządu ruchu w stopniu dającym podstawę do orzeczenia długotrwałej częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Wnioskodawczyni obecnie prowadzi działalność gospodarczą w zakresie posiadanych kwalifikacji- artysta grafik, a w przeszłości przy tym schorzeniu pracowała jako kelner – barman. Stopień zmian widocznych na zdjęciach rtg nie zawsze musi być związany z upośledzeniem funkcji kręgosłupa w stopniu powodującym niezdolność do pracy. Chód wspomagany laską może być sprawny, w czasie badania ubezpieczona samodzielnie się rozebrała i ubrała.

Przy czym o niezdolności do pracy nie świadczą jednostki chorobowe na które cierpi, może o tym świadczyć jedynie stopień upośledzenia funkcji narządu ruchu. Wyniki badań diagnostycznych same w sobie nie powodują niezdolności do pracy, dopiero, jeżeli znajdują potwierdzenie w stanie klinicznym, mogą być podstawą do orzeczenia niezdolności do pracy.

Wnioskodawczyni podczas badania przez lekarza medycyny pracy zgłaszała wiele dolegliwości, jednak zarówno dokumentacja medyczna jak i obiektywne badanie przedmiotowe nie potwierdzało w znacznym stopniu tych skarg, dolegliwości zgłaszanych ograniczeń czy niesprawności. Nie ma podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia w tym również z powodu schorzeń powstałych przed ukończeniem 18 roku życia albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Wnioskodawczyni biorąc po uwagę holistycznie stopień naruszenia sprawności organizmu w zakresie wszystkich schorzeń somatycznych oraz dolegliwości nie była w dacie wydania decyzji w lipcu 2020 r całkowicie niezdolna do pracy, obecnie również nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Biegły uwzględnił kwestię bólu, który towarzyszy uszkodzeniom stawu. Biegły przeprowadził badanie pod kątem wskazywanych przez ubezpieczoną dolegliwości – pod kątem choroby podstawowej.

Wnioskodawczyni jest okresowo, częściowo niezdolna do pracy od 11.02. 2019 r do końca 2020 r.

Sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez Sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (tak w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2000 roku, I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84). Sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinia biegłego (biegłych) przekonała strony sporu. Wystarczy, że opinia jest przekonująca dla sądu, który wiążąco ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę. Sąd nie może też zająć stanowiska odmiennego co do stanu zdrowia wnioskodawcy, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego, innej niż wyrażona w opiniach biegłych. (por wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87, (...) Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 4 lipca 2018 r.III AUa 1328/17 Legalis numer 1824314). Jeszcze raz podnieść należy, iż dowód z opinii biegłego jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26). Polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.. Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna(wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 L.). Dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.).

Zgromadzony zaś w sprawie materiał dowodowy oceniony logicznie wskazuje, iż wnioskodawczyni w swoim stanie zdrowia nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia. Opinie ww.biegłych oceniające stan zdrowia wnioskodawczyni stricte na dzień wydania zaskarżonej decyzji szczegółowo odnosiły się do podniesionych w sprawie zarzutów i wyjaśniały, dlaczego naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonej nie przekłada się na całkowitą niezdolność świadczenia przez nią pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

W odniesieniu zaś do roszczenia o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, wobec stwierdzenia jedynie częściowej niezdolności do pracy i daty tej niezdolności ustalonej na dzień 11.02.2019 r i niekwestionowania wskazanego w decyzji łącznego okresu ubezpieczenia, brak było podstaw do orzeczenia o prawie do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Przesłanki nabycia uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy określa przepis art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53 t.j) . Zgodnie z tym przepisem renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, oraz
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12).

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne /art. 13 ust. 1/.

Zdefiniowanie pojęcia "poziom kwalifikacji", użytego w tym przepisie ma istotne znaczenie, bowiem stanowi ono podstawę do ustalania rodzajów prac, które są w zasięgu możliwości ubezpieczonego, mimo stwierdzonego upośledzenia sprawności organizmu, a co za tym idzie, do ustalenia czy ograniczenie zdolności do pracy można zakwalifikować, jako znaczne. O poziomie posiadanych kwalifikacji do pracy decyduje nie tylko wykształcenie, lecz także uzyskana poprzez przyuczenie do zawodu umiejętność wykonywania specjalistycznej, kwalifikowanej pracy, także pracy fizycznej. Niższy jest zatem poziom kwalifikacji osób wykonujących proste prace fizyczne, niewymagające przyuczenia zawodowego niż poziom kwalifikacji osób wykonujących prace wymagające określonych specjalistycznych umiejętności nabywanych na podstawie przygotowania zawodowego./tak SA w wyroku z dnia 19 listopada 2015 r , III AUa 786/15, Lex nr 1950585/.

Częściowo niezdolny do pracy jest pracownik, który w wyniku choroby ma w istotny sposób ograniczoną zdolność do pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. Może on natomiast wykonywać zatrudnienie niżej kwalifikowane, o niższych zarobkach, w obniżonym wymiarze godzin. Wykonywanie pracy o takim charakterze nie świadczy o odzyskaniu zdolności do pracy./tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 19 stycznia 2016 r, III Aua 342/15, Lex nr 2026205/

Stosownie do art. 58 ust. 1 warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Na mocy ust. 2 art. 58 okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Zgodnie z art. 58 ust. 3 jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, i którym mowa w ust. 1 warunek posiadanego wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

Zgodnie zaś ust. 4 art. 58 przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Z kolei w oparciu o art. 57 ust. 2 określonego w art. 57 ust. 1 pkt. 3 warunku aby niezdolność do pracy powstała we wskazanych okresach albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, okresy składkowe, o których mowa w art. 6; oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Przy czym w myśl ust. 2 art. 5 przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W związku z tym, że ubezpieczona nie spełniła przesłanki wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 4 lat (w związku z ustaloną na podstawie opinii biegłych datą niezdolności do pracy), brak było podstaw do orzekania o prawie do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z ustaleń wynika, że ubezpieczona miała przerwy w okresach składkowych i nieskładkowych powyżej 6 miesięcy (np. między 31.08.2013 a 4.06.2014), została zgłoszona do ubezpieczeń po upływie 6 miesięcy od ukończenia szkoły średniej, nadto posiada łączny okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze niespełna 2 lat.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołania wnioskodawczyni jako bezzasadne.